

แสงธรรมส่องทาง สร้างปัญญา

ท่านพระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต
วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร จ.ชลบุรี

แสงธรรมส่องทาง
สร้างปัญญา

เทศนาธรรม

ท่านพระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร จ.ชลบุรี

สารบัญ

ยี่ดลภยศสรเรณู

ต้องเจอกับความผิดหวังในบั้นปลายชีวิต ๓

อย่าชวนชวายเป็นสิ่งที่เราเอาไปไม่ได้ ๖

ความจริงของชีวิต ๑๑

ปลดเปลื้องความผูกพันต่างๆ ออกจากจิต ๒๔

ของใครของมัน ๓๕

ยึดลาภยศสรรเสริญ ต้องเจอกับความผิดหวังในบั้นปลายชีวิต

(ธรรมะบนเขา ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑)

ที่พึ่งต่างๆ ที่เรามีอยู่ทางร่างกาย ไม่สามารถทำหน้าที่
ปกป้องรักษาคุ้มครองจิตใจของพวกเรา ให้แคล้วคลาด
ปลอดภัยจากความทุกข์ต่างๆ ได้ ต่อให้มีเงินทอง
กองเท่าภูเขา ต่อให้เป็นใหญ่เป็นโต เป็นมหาจักรพรรดิ
เป็นประธานาธิบดี ก็จะไม่สามารถที่จะป้องกันความ
ทุกข์ใจต่างๆ ให้เกิดขึ้นได้ ความทุกข์ใจยังมีอยู่ในใจ
ของผู้ที่ร่ำรวย ยังมีอยู่ในใจของผู้ที่เป็นใหญ่เป็นโต
ยังมีอยู่ในใจของผู้ที่เลิศในการกระทำในการแสดง
ทางใดทางหนึ่ง ได้รับรางวัลเหรียญทอง ได้รับรางวัล
ตุ๊กตาทอง สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถที่จะมาคุ้มครองจิตใจ
ให้พ้นจากความทุกข์ต่างๆ ได้ **เราจึงต้องเข้าหาพระพุทธ
พระธรรม พระสงฆ์ เพราะผู้ที่เข้าหาพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ หลังจากที่ได้ศึกษาและได้ปฏิบัติตามคำสั่ง
คำสอนแล้ว จะหลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวงได้**

นี่คือความประเสริฐของที่พึงทางใจ ที่ไม่มีอะไรในโลกนี้ที่จะมาเปรียบเทียบมาสู้ได้ ต่อให้มีอะไรมาเล็กน้อยเพียงไรในโลกนี้ ให้มีลาภยศสรรเสริญ ให้มีความสุขระดับไหนก็ตาม จะไม่สามารถดับความทุกข์ใจต่างๆ ไม่สามารถป้องกันไม่ให้ความทุกข์ใจต่างๆ ปรากฏขึ้นมาได้ **เราจึงควรที่จะเข้าหาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์กัน** อย่าหลงไปหาลาภยศสรรเสริญสุขมาเป็นที่พึงกัน เพราะเราจะผิดหวัง เราจะต้องเศร้าโศกเสียใจ เราอาจจะต้องฆ่าตัวตายกัน

คนสมัยนี้ที่ยึดลาภยศสรรเสริญ ยึดความสุขทางตา หู จมูก ลิ้น กาย จะต้องเจอกับความผิดหวังในบั้นปลายของชีวิต เวลาที่ต้องสูญเสียบุคคลที่ตนรักไป หรือสูญเสียทรัพย์สินสมบัติข้าวของเงินทองไป หรือร่างกายไม่สามารถที่จะทำหน้าที่หาความสุขให้กับตนได้ เวลานั้นก็จะมีแต่ความทุกข์ทรมานใจ จนไม่อยากจะอยู่ต่อไป สมัยนี้จะมีคนฆ่าตัวตายกันมากขึ้นไปเรื่อยๆ เพราะคนสมัยนี้ยึดลาภยศสรรเสริญสุข เป็นสรณะเป็นที่พึ่งกัน ไม่เข้าหาศาสนา กัน ไม่ยึด “พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์”

เป็นสรณะกัน ไม่สร้าง “อตัตา หิ อตัตโน นาโถ” ขึ้นมากัน
ก็เลยไม่มีที่พึ่งเวลาที่พึ่งทางโลกได้สูญเสียไป หรือ
หมดสภาพไป ถ้าสูญเสียลาภยศสรรเสริญสุขไป ก็จะเกิด
ความทุกข์ขึ้นมา หรือถ้าร่างกายหมดสมรรถภาพ เช่น
เวลาแก่ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย หรือเวลาจะตาย ร่างกาย
จะไม่สามารถที่จะหาความสุขต่างๆ ให้กับใจได้เลย
เวลานั้นก็จะเหลือแต่ความทุกข์ทรมานใจ

อย่าชวนชวายเป็นสิ่งที่เราเอาไปไม่ได้

(ธรรมะบนเขา ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒)

วันทำงานของญาติโยมส่วนใหญ่ ต้องไปทำภารกิจ
หน้าที่ทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องก็เลยไม่มีเวลามา
ทำบุญ พวกที่มาทำบุญนี้จึงถือว่าเป็นพวกมีบุญ ไม่ต้อง
ไปทำงานทำการ มีเวลาว่างพอที่จะมาทำบุญกันได้ ก็เลย
รีบมาทำกัน เพราะบุญนี้ก็เหมือนน้ำที่เราตักเข้าตุ่มน้ำ
ถ้าเราไม่ตักน้ำเข้าตุ่มน้ำมันก็ไม่มีน้ำในตุ่ม **แต่ถ้าเรา
ตักน้ำใส่ตุ่มไปเรื่อยๆ น้ำในตุ่มก็จะมีมากขึ้นไปเรื่อยๆ**
บุญนี้ก็เหมือนน้ำ ตุ่มก็คือใจของเรา **ใจของ
พวกเรานี้ไม่ใช่ร่างกาย** ร่างกายนี้ต้องใช้อาหารเติมให้มัน
ต้องใช้ปัจจัย ๔ แต่ใจนี้ต้องใช้บุญ พอเราทำบุญบิณฑบาต
กับเราเอาบุญใส่เข้าไปในใจ แล้วเราก็สามารถเอาบุญติด
ไปกับเราได้ เวลาที่ร่างกายนี้ตายไป บุญนี้ไม่ได้หายไป
กับร่างกาย บุญไปกับใจของเราต่อไป จะพาให้เราไปอยู่
อย่างสุขสบายในโลกทิพย์ **โลกทิพย์โลกที่ไม่มีร่างกาย**
โลกของดวงวิญญาณที่จะสุขหรือจะทุกข์ก็อยู่ที่บุญ

หรือบาปที่เอาติดตัวไป ดังนั้น ถ้าเรามีเวลาว่างเมื่อไหร่
เข้าวัดทำบุญทำทานได้เมื่อไหร่ รีบทำกันเลย เพราะว่า
ยิ่งทำมากก็ยิ่งมีมากเอาติดตัวไปได้มาก ทำน้อยก็เอา
ติดตัวไปได้น้อย เวลาคนตายเราจึงมักทำบุญส่งให้
คนตายกัน เพราะเราไม่รู้ว่าเขามีบุญติดตัวไปรีเปลา
แต่บุญที่เราทำส่งไปให้เขาเนี่ยมันไม่มากเหมือนกับบุญที่
เราทำกันในขณะที่มีชีวิตอยู่ บุญที่เราทำนี้ได้ร้อยทั้งร้อย
บุญที่เราส่งไปให้คนตายนี้ส่งไปได้ส่วนหนึ่งเท่านั้นเอง
ไม่ได้ทั้งหมด

ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้พวกเราอย่า
ประมาทกัน อย่างอนใจคิดว่าเราจะมีเวลาทำบุญ
ความตายมันไม่ได้มานัดกับเราว่าวันนั้นวันนี้นะ มันนึก
อยากจะมาเยี่ยมเราเมื่อไหร่มันก็มาได้ทันที แล้วเวลา
มันมาเราก็ห้ามมันไม่ได้ด้วย บอก “อย่าเพิ่งมาอย่าเพิ่ง
มาเยี่ยมเรา” ห้ามมันไม่ได้ ความตายนัดมันไม่ได้ นัดมัน
ว่าไว้รอ ๑๐๐ ปีแล้วค่อยมานะ นัดไม่ได้นะ ความตายนี้
มันนึกอยากจะมาเมื่อไหร่ มันก็มาเหมือนฝนฟ้า
อากาศนี้ ฝนมันนึกจะตกลงมามันก็ตกลงมา มันไม่นัด

กับเราล่วงหน้าก่อน เพราะฉะนั้น อย่าประมาท ใ้หนึ่งก็ถึง
ความตายอยู่เรื่อยๆ เรามักจะลืมความตายกัน เรามัก
จะไม่คิดถึงความตายกัน เพราะเรากลัวความตายกัน
เราจึงไม่กล้าคิดถึงความตายเพราะกลัวว่าถ้าคิดถึง
ความตายแล้ว เหมือนจะสาปแช่งตัวเองให้ตาย แม้แต่
คำว่าตายก็ยังไม่ชอบพูดกันเลย ไม่กล้าพูดคำว่าตาย
เวลาคนตายนี้เราไม่บอกว่าเขาตาย เรอบอกว่า
“เขาลึ้นลมแล้ว ไม่หายใจแล้ว” แต่คำว่า “ตาย” นี้
เป็นคำอัปมงคลในความคิดของผู้ที่มีกิเลสตัณหา
แต่ในความคิดของผู้ที่มีปัญญา ผู้ที่ฉลาด จะเห็นว่
การคิดถึงความตายนี้เป็นประโยชน์ เพราะจะเตือนให้
เรารู้ว่าชีวิตของเราไม่แน่นอน อย่ามัวทำสิ่งที่มันไม่มี
สาระไม่มีประโยชน์กับจิตใจ เพราะเราเอาติดตัวไปกับ
เราไม่ได้ **ของที่ใจเอาติดตัวไปไม่ได้อย่าทำ ทำแล้วตาย**
ไปเอาไปไม่ได้ เช่นเงินทองนี้ มีก็ร้อยล้านพันล้านนี้
เอาไปไม่ได้เวลาตาย ตำแหน่งที่วิ่งหากันอยู่ที่นี่ เลือกตั้ง
เลือกตั้งกันอยู่ที่นี่เอาไปไม่ได้นะเวลาตาย เกิดเลือกตั้ง
วันที่ ๒๔ ได้ตำแหน่งเป็นนายก พอตีวันถัดมาหัวใจวาย
ตายไป เอาไปไม่ได้เลยนะ นายก้ก็ต้องเปลี่ยนคนใหม่

เลือกคนใหม่

เพราะฉะนั้น อย่าชวนชวายเป็นสิ่งที่เราเอาไปไม่ได้ ไม่เกิดประโยชน์อะไร เป็นเพียงประโยชน์ชั่วประเดี๋ยว ประเดี้ยวชั่วคราวเท่านั้นเอง อยู่แบบไม่เป็นนายก็อยู่ได้ มีความสุขได้ และมีความสุขมากกว่าเป็นนายเสียอีก แต่ความหลงมันจะหลอกให้เราคิดว่า “โอโฮ ถ้าเราเป็นใหญ่เป็นโตเราจะมีความสุขมาก” มันเป็นความสุขกับความปวดหัวนั่นเอง มีเรื่องมีราวให้มาปวดหัว มีเรื่องมีราวให้ชาวบ้านเขาคอยด่าอยู่เรื่อย มีใครไม่ด่านายกบ้าง พอไม่เป็นนายกไม่มีใครด่าเลย พอขึ้นไปเป็นนายกปั๊บ เดี่ยวโดนด่าแล้ว มีแต่เรื่องปวดหัว แต่อยากเป็นกัน เหลือเกิน ปวดหัวเท่าไรก็ขอทนปวดเถิด ขอให้ เป็นนายกก็แล้วกัน ขอให้ เป็นใหญ่เป็นโตก็แล้วกัน ลูเป็นขอทานไม่ได้ไม่มีใครมาด่า ไม่มีใครมายุ่งกับเรา ไม่มีใครเขาแยแส อยู่สบาย ไม่มีเรื่องมีราว อย่าหาของที่เอาไปไม่ได้ หาของที่เอาไปได้ ถ้าเราต้องเกิดย้ายบ้านวันนี้ พรุ่งนี้ ของไหนที่เราเอาไปไม่ได้ เช่น บ้านที่เราเอาไปไม่ได้ถ้าต้องย้ายบ้าน เอาไปได้ก็เสื้อผ้าข้าวของหรือ

เงินทอง อันนี้ก็เหมือนกัน เวลาตายไปนี้ใจเอาอะไรไป
ไม่ได้เลยนะ ร่างกายนี้ก็เอาไปไม่ได้ ร่างกายที่เราแสนรัก
แสนหวงแสนห่วงนี้ก็เอาไปไม่ได้ เงินทองมากน้อย
เพียงไรก็เอาไปไม่ได้ ยศตำแหน่งอะไรต่างๆ ก็เอาไปไม่ได้
เกียรติชื่อเสียงรางวัลอะไรต่างๆ เหยียดเงิน
เหยียดทองเหยียดทองแดง ตุกตาทองตุกตาเงินเอาไป
ไม่ได้ ความสุขทางตาหูจมูกลิ้นกายก็เอาไปไม่ได้ รูปเสียง
กลิ่นรสต่างๆ ข้าวของต่างๆ เอาไปไม่ได้เลย ทิ้งให้
คนอื่นเขาไปหมด หามาแทบเป็นแทบตาย พอหมด
ลมหายใจปีนี้ เอาอะไรติดตัวไปไม่ได้นอกจากบุญกับ
บาปเท่านั้นเอง

ความจริงของชีวิต

(กัณฑ์ที่ ๒๙๗ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

ความจริงของชีวิต มีแค่กายกับใจ ที่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ มีการเจริญเติบโต แล้วก็เสื่อมหมดยุคไป เหมือนต้นไม้ที่ค่อยๆ เจริญเติบโต จนเป็นต้นไม้ใหญ่ แล้วก็ต้องล้มลงมาสักวันหนึ่ง ช้าหรือเร็ว แล้วแต่พันธุ์ของไม้ บางชนิดก็มีอายุยืนยาวนาน บางชนิดก็สั้น เช่น ข้าว ๓ เดือนก็หมดอายุแล้ว ร่างกายของคนก็แบบเดียวกัน ไม่ต่างกัน มาจากธาตุ ๔ ดินน้ำลมไฟเหมือนกัน ต่างกันตรงที่ร่างของคนมีใจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ร่างกายเป็นเหมือนหุ่นกระบอก มีใจเป็นผู้เชิด พาร่างกายมาที่นี้ไปที่นั่น พูดอะไรทำอะไร ความจริงร่างกายอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ขอให้มียังจัญ ๔ หล่อเลี้ยง ก็อยู่ได้แล้ว จะให้อยู่ที่ไหนไปตลอดก็อยู่ได้ เหมือนกับต้นไม้ ถ้ามีแดดมีอากาศมีน้ำมีดินหล่อเลี้ยง ก็อยู่ได้ ไม่ต้องไปไหนก็ได้ แต่ใจอยู่หนึ่งไม้ได้ ต้องแสวงหาอะไรต่างๆ อยู่ตลอดเวลา พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ว่า ความหลงทำให้ใจต้องไปทำนั่น

ทำนี่ ทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ หลงหาความสุขผิดที่ **ความสุขที่แท้จริง** อยู่ที่ใจ แต่ไปหลงว่าอยู่ที่สิ่งต่างๆ ภายนอกใจ ก็เลย ไปแสวงหากัน อาศัยเอาร่างกายเป็นเครื่องมือ หาคำความสุขจากการได้เห็นได้ยินได้ฟัง ได้ลิ้มรสได้ดมกลิ่น ได้สัมผัสกับสิ่งต่างๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงพิจารณาเห็นแล้วว่า **ไม่ได้ให้ความสุขที่อึดที่พอ** มีแต่จะกระตุ้นความหิว ความอยากให้มีเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ใจจึงอยู่เฉยๆ ไม่ได้ ต้องไปโน่นมานี่ ทำสิ่งนั้นทำสิ่งนี้มาดูมาฟัง หามาได้ มากน้อยเพียงไรก็ไม่อึดไม่พอ เพราะไม่ใช่อาหารของใจ ใจไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอาหารของใจ นอกจากพระพุทธเจ้า กับพระอรหันต์เท่านั้นที่รู้ รู้จริงๆ ไม่ได้รู้จากทาง ทฤษฎี อย่างพวกเราได้ยินได้รู้ว่าความสงบคืออาหารคือ ความสุขของใจ แต่ยังไม่เคยได้สัมผัส จึงไปหาคำความสุข จากสิ่งอื่นๆ กัน เป็นเหตุทำให้อยู่เฉยๆ กันไม่ได้ เมื่อต้อง ไปไหนมาไหน ก็มีภาระต่างๆ เพิ่มขึ้นมา ต้องมีรถยนต์ มีถนน มีอุปกรณ์ต่างๆ สนับสนุน พอไปถึงแล้วก็ อยากกลับ พอกลับมาแล้วก็อยากจะไปใหม่ กลิ้งไป กลิ้งมา เหมือนลูกตุ้มนาฬิกาที่แกว่งไปแกว่งมา แกว่งไป ทางซ้ายแล้วก็แกว่งมาทางขวา แกว่งอย่างนี้ไปเรื่อยๆ

ไม่มีวันสิ้นสุด จนกว่าจะสามารถควบคุมไม่ให้แกว่งได้

เราจึงต้องจัดการกับใจ ทำใจให้นิ่งให้ได้ การบวช ก็เป็นการทำใจของเราให้นิ่ง ไม่ให้อยากสิ่งนั้นสิ่งนี้ ไม่ให้ไม่้อยากสิ่งนั้นสิ่งนี้ **สิ่งที่ไม่้อยากกันก็คือไม่้อยาก** ยากจน **ไม่้อยากลำบากลำบาก** **สิ่งที่อยากก็คืออยากจะ** สุขอยากจะสบาย แต่ไปเห็นความสุขความสบายอยู่กับ ภายนอก ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วไม่ได้ให้ความสุข ความสบายกับเรา ให้แต่ความทุกข์ แต่เรามองไม่เห็นกัน ก็เลยไปหาความสุขความสบายจากสิ่งภายนอกกัน ที่เราต้องทำงานหาเงินหาทองกัน เพราะคิดว่ามีเงินทอง แล้วจะมีความสุข หายศหาตำแหน่งกัน เพราะคิดว่า มีตำแหน่งสูงๆ แล้วจะมีความสุข หาบริษัทบริหารหามา สรรเสริญยกย่องเยินยอ เพราะใจติดกับการสรรเสริญ ถึงแม้สิ่งที่พูดจะไม่จริงก็ไม่สำคัญ ถ้าพูดแล้วถูกใจ เป็นใช้ได้ แล้วก็หลงกับการเสพรูปเสียงกลิ่นรส โผฏฐัพพะต่างๆ ชอบดูรูปแปลกๆ ใหม่ๆ ชอบได้ยิน เสียงแปลกๆ ใหม่ๆ ถ้าเป็นของจำเจแล้วจะเบื่อ แม้จะเป็น ของโปรดอย่างไรก็เบื่อ ถ้าได้ดูหรือฟังอะไรที่ชอบมากๆ

ทุกวัน เต็มวันก็เบื่อ ให้รับประทานอาหารจานโปรดวันละ ๓ เวลาตลอดทั้งเดือนเลย เต็มวันก็เบื่อ **แสดงว่าสิ่งเหล่านี้ ไม่ได้ให้ความสุขที่แท้จริงกับเรา**

มีพระพุทธเจ้ากับพวกนักบวชเท่านั้น ที่เห็นความสุข อีกด้านหนึ่ง คือความสุขจากการทำจิตใจให้สงบ จะทำจิตใจให้สงบได้ ก็ต้องอยู่คนละฟากกับทางโลก ทางรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ เพราะถ้าได้สัมผัสกับรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ กับเงินทองกับตำแหน่งแล้ว จะมีความผูกพัน ทำให้จิตอยู่นิ่งไม่ได้ ต้องคอยหามาเพิ่มให้ มีมากขึ้น ต้องคอยรักษา มีตำแหน่งก็ต้องคอยรักษาไว้ หรือหาที่สูงขึ้นไป ก็เลยอยู่นิ่งๆ ไม่ได้ อยู่เฉยๆ ไม่ได้ ต้องออกจากบ้านกันทุกวัน ตื่นแต่เช้าก็ต้องออกไปแล้ว เพื่อหาสิ่งเหล่านี้ เย็นก็กลับมา แล้วก็วุ่นวายกับเรื่องเหล่านี้ เพราะมีการโยกย้ายกัน มีการสูญเสียบวุ่นวายอยู่ตลอดเวลา แต่พวกที่มีปัญญาจะเห็นว่านี่ไม่ใช่ทางสู่ความสุข อย่างพวกนักบวชในสมัยก่อนที่พระพุทธเจ้าจะทรงตรัสรู้ ก็สามารถหาความสุขจากความสงบของใจได้ในระดับหนึ่ง ด้วยการบำเพ็ญ รักษาศีล นั่งสมาธิ

ทำจิตใจให้สงบ มีความสุขเป็นพักๆ ไป เวลาจิตสงบ
ก็มีความสุข แต่พอออกจากความสงบ ก็อยากได้นั้น
อยากได้นี้ ทั้งๆ ที่ก็ได้ไม่ได้ อยู่ใกล้กับสิ่งต่างๆ เหมือนกับ
ฉรรวาส แต่ก็ยังอดคิดถึงความสุขแบบนั้นไม่ได้
ถ้าไม่กลับมา นั่งสมาธิทำจิตให้สงบต่อ ก็จะบวชอยู่ต่อไป
ไม่ได้ ที่สึกกันไปก็เพราะจิตไม่สงบ อยู่ไม่ได้ จิตยังอยาก
ไปหารูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะ อยากไปหาเงินหายศ
หาสรรเสริญ พอไปเกี่ยวข้องด้วยก็มีแต่ความทุกข์
ต่อเนื่องกันไป พอมีครอบครัวมีภรรยา มีลูก ก็ต้องดูแล
ต้องห่วง ต้องกังวล ต้องเลี้ยงภรรยา กับลูก และญาติพี่น้อง
ที่ไม่ซำก็เร็วต้องแก่ต้องเจ็บต้องตาย ต้องไปเยี่ยมกัน
เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ไปงานศพกัน มีเรื่องให้ทำอยู่ตลอดเวลา
เวลาจนวันตาย ไม่เคยเจอความสุขที่พระพุทธรเจ้าและ
พระอรหันต์สาวกได้เจอกัน เพราะต้องตัดทุกอย่าง
ตัดลาภยศสรรเสริญ ตัดรูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะ
แล้วก็ต้องควบคุมจิตด้วยสติ ไม่ให้ไปคิดเรื่องต่างๆ
ทำจิตให้ว่างด้วยอุบายแห่งสมาธิ บริกรรมพุทโธๆ ไป
สวดมนต์ไป หรือดูลมหายใจเข้าออกไป ถ้าเป็นอุบาย
แห่งวิปัสสนา ก็พิจารณาดูร่างกาย ดูอาการ ๓๒ แล้ว

จิตจะสงบ ไม่วุ่นวาย ไม่กำหนดยินดี แต่จะเบื่อหน่าย กับสิ่งต่างๆ เพราะพิจารณาเห็นว่าไม่เที่ยงทั้งนั้น เป็นทุกข์ ทั้งนั้น ไม่อยู่ในอำนาจจะเหนี่ยวรั้งให้อยู่กับเราไปได้ ตลอด ให้เป็นของเราไปได้ตลอด เช่นร่างกายของเรานี้ พิจารณาไป ก็มีแต่จะแก่ มีแต่จะเจ็บ มีแต่จะตาย บังคับไม่ได้ ต้องเป็นอย่างนี้ สิ่งต่างๆ ที่หามาได้ก็ต้องหมดไป พอตายไป สมบัติข้าวของเงินทองต่างๆ ก็เป็นของคนอื่นไป ใครมีบุญมีวาสนาเขาก็ได้ครอบครองไป ตำแหน่งก็เป็นของคนอื่นไป แต่ปัญหาไม่ได้หมดไปกับการตาย เพราะใจผู้ที่ยกปัญหาไม่ได้ตายไปด้วย ถ้าใจตายไปด้วยปัญหาก็จะจบด้วย แต่ใจไม่ตาย ไปเกิดใหม่ ไปเริ่มต้นสร้างปัญหาใหม่ รอบนี้ไม่ใช่รอบที่ ๑๐ รอบที่ ๑๐๐ นะ ท่านว่าเป็นล้านๆ รอบแล้ว ความทุกข์ที่เราได้สัมผัสผ่านมาอย่างแสนสาหัส แล้วก็จะเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆ ถ้าไม่หยุดใจปราบใจ ด้วยการปฏิบัติ บำเพ็ญ ตามที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน

ถ้าหยุดใจได้เมื่อไหร่แล้ว จะเจอสิ่งทีวิเศษที่สุดในโลก ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ว่า ไม่มีสุขอันใดในโลกนี้

ที่จะเสมอหรือเหนือกว่า ความสุขที่ได้จากความสงบ
ระงับของจิตใจ ระวังจากความโลภความโกรธความหลง
ระวังจากความอยากในกาม อยากมีอยากเป็น อยากไม่มี
อยากไม่เป็น เวลาอยากได้อะไรก็ต้องใช้ปัญญาระวัง
ต้องเห็นว่าสิ่งต่างๆ ที่อยากได้ อยากเป็นนั้นเป็นนี้
ไม่มีสาระแก่นสาร ไม่มีคุณค่าอะไร มีแต่โทษมีแต่พิษ
มีแต่ภัย เป็นเหมือนระเบิดเวลา ถ้าเป็นเด็กก็จะไม่รู้ว่าจะ
ลูกระเบิดมีพิษภัยอย่างไร พอเล่นกับลูกระเบิดเกิด
ระเบิดขึ้นมา ก็ต้องเจ็บตัวถึงแก่ความตายไป จิตของ
ปุถุชนก็เหมือนกับเด็ก มองไม่เห็นอนิจจังทุกขังอนัตตา
ในสิ่งต่างๆ ที่อยากได้ออยากล้มผัส พอไปเล่นกับมันก็
เหมือนกับเด็กที่ไปเล่นกับลูกระเบิด แล้วผลเป็นอย่างไร
มีใครบ้างที่บอกว่าไม่มีความทุกข์ มีไหมในโลกนี้ ไม่มี
ความกังวล ไม่มีความห่วงใย ไม่มีความเสียอกเสียใจ
อาลัยอาวรณ์ สิ่งเหล่านี้เกิดจากความไม่รู้ทั้งสิ้น คือ
ความหลง ศาสนาพุทธจึงเกิดขึ้นมาเพื่อแก้ความหลง
นี้เอง คำว่าพุทธะคือผู้รู้ รู้ความจริงของความสุขและ
ความทุกข์ของใจ

พระพุทธเจ้าเป็นองค์แรก ก่อนหน้านั้นนักบวช
ทั้งหลายก็ไม่รู้จักัน รู้แต่วิธีระงับให้จิตสงบได้เป็นพักๆ
เท่านั้นเอง กำหนดพุทฺโธๆ หรือกำหนดตุลุมหายใจ
เข้าออก พอจิตสงบตอนนั้นก็สบาย ลืมเรื่องราวต่างๆ ไป
ไม่คิดถึงเรื่องคนนั้นเรื่องคนนี่เรื่องนั้นเรื่องนี้ ก็ไม่
วุ่นวายใจ แต่พอถอนออกมาก็เริ่มคิด เริ่มอยากจะรู้
อยากจะได้เห็นอยากจะได้ฟัง อยากจะเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น
เรื่องนี้ พอไปได้ยินเรื่องนั้นเรื่องนี้เข้า ถ้าถูกอกถูกใจ
ก็ดีใจ ถ้าไม่ถูกอกถูกใจก็วุ่นวายใจ แล้วก็พยายามไป
แก้ในสิ่งที่แก้ไม่ได้ แต่ไม่รู้ เช่นคนจะเจ็บคนจะตายจะ
ไปแก้ได้อย่างไร ทำให้หายวันนี้ แล้วอยู่ต่อไปสัก ๕ ปี
๑๐ ปีได้ แล้วก็กลับมาที่จุดนี้อีก ต้องกลับมาเจ็บมาตาย
จนได้ เพียงแต่ผิดเวลาไปเท่านั้นเอง แต่ก็ต้องทำ ทำได้
ก็ทำไป แต่ควรทำด้วยปัญญา คือรู้ว่าเป็นการผ่อนเวลา
ไปเท่านั้นเอง ผิดเวลาไป สำหรับคนที่ได้รับการรักษา
จนหายแล้ว ถ้าฉลาดก็จะได้รับประโยชน์ จะรู้ว่าชีวิต
ใกล้จะหมดแล้ว เกือบจะหมดไปแล้วครึ่งหนึ่ง ตอนนี
ได้โอกาสใหม่ จะกลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมๆ หรือตามแบบ
ที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน ก็จะได้ประโยชน์ตรงนั้น

ถ้าได้สติแล้วรีบปฏิบัติ ก็อาจจะเสร็จกิจภายในไม่กี่วัน

พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระราชาบิดาให้ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ ๗ วันก่อนที่จะเสด็จสวรรคต ตอนนั้นทรงประชวร พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงเอาหม้อไป เอารถพยาบาลไป แต่เอาธรรมโอสธไป เอาความจริงไป สอนจิตให้ปล่อยวาง สังขารร่างกายเป็นของไม่เที่ยง อนิจจา วต สังขารา มีการเกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไปเป็นธรรมดา ปล่อยวางได้จะทำให้หลุดพ้น จากความทุกข์ทั้งหลาย ที่เกิดจากการแตกดับของสังขารร่างกาย ถ้าพิจารณาด้วยปัญญาแล้วปล่อยวางได้ ร่างกายจะอยู่จะตายก็เป็นเหมือนแก้วน้ำ ใครจะเอาไปทำอะไรก็ได้ สร้างปัญหาให้กับเรา แต่ถ้าหวังว่าเป็นแก้วราคาแพงที่เราโปรดมาก ถ้าใครมาเตะมาทำแตกเข้า ก็วุ่นวายใจ ร่างกายกับแก้วน้ำก็เหมือนกัน เป็นธาตุเหมือนกัน เป็นอนิจจังเหมือนกัน ไม่ช้าก็เร็วสักวันหนึ่งก็ต้องบอบสลายไป ให้ความทุกข์ถ้าไปหลงยึดติด ไปรักไปชอบ ไปอยากให้อยู่ไปนานๆ ถ้าไม่เป็นตามความอยากก็เสียใจ แต่ถ้าสอนใจอยู่เรื่อยๆ ว่ามันต้องไป มันจะไป

ก็ให้มันไป ไม่ต้องเสียดาย พอมันไปก็จะไม่ห่วง
จะปล่อยมันไป ถ้าพิจารณาจนเห็นชัดแล้วก็จะปล่อย
จะโล่งใจ เบาใจ สบายใจ โรคจะหายไม่หายก็ไม่สนใจ
ใจของพวกเราตอนนี้เหมือนกับกาวตราข้าง พอได้อะไร
มาแล้วจะติดจนแยกออกจากกันได้ยาก เหมือนกาว
ตราข้างที่ติดกับอะไรแล้ว จะเอาออกยาก ต้องง้างจนหัก
ออกจากกัน นี่คือผลที่เกิดจากความหลง ไปเห็นความสุข
ภายนอกใจ ก็เลยไปหาความสุขภายนอกกัน ที่ความทุกข์
แถมมาด้วย เหมือนไปเติมน้ำมันแล้วได้แก้วได้ผ้า
แถมมาด้วย ได้อะไรมาก็ต้องทุกข์กับสิ่งนั้น ยิ่งรักมาก
ยิ่งทุกข์มาก ถ้าไม่รักเลยก็ไม่ทุกข์เลย จะเอาอย่างไรดี
จะเอาทุกข์หรือไม่เอาทุกข์ ถ้าไม่เอาทุกข์ก็ต้องทำให้
เป็นกลาง อยู่เฉยๆ ไป ไม่รักไม่ชัง แต่มีความเมตตา
กรุณาเมตตาอุเบกขา ถ้าอยู่แบบนี้ได้ ก็จะอยู่แบบไม่ทุกข์

ถ้าไม่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องทำอะไรกัน ก็ปล่อยให้
เป็นไปตามอัธยาศัย ใครอยากจะทำอะไรก็ทำไป
อยากจะทำเท่าเดินก็ได้ เอามือเดินก็ได้ คลานไปก็ได้
จะทำอะไรก็ได้ ชีวิตของเขา ถ้าเขาไม่เดือดร้อนเสียอย่าง

เราจะไปเดือดร้อนแทนเขาทำไม เพราะเราไปหลงรักเขา
ไปยึดไปติด เห็นว่ากำลังจะไปสู่ความเสื่อมเสีย
สู่ความทุกข์ ก็เดือดร้อนแทน พุดอย่างไรก็ไม่ฟัง ก็ยิ่ง
เดือดร้อนใหญ่ อย่างนี้ก็ไม่ถูก เพราะเป็นการสร้าง
ความทุกข์ให้กับตนเอง บอกได้สอนได้ แต่อย่าไป
ทุกข์ด้วย เหมือนพระพุทธเจ้า เหมือนครูบาอาจารย์
ท่านไม่ทุกข์ไม่เดือดร้อนกับพวกเรา สอนแล้วก็แล้วกันไป
คนฟังจะเอาไปปฏิบัติหรือไม่ ก็อยู่ที่ตัวเขา คนสอนจึง
ไม่ควรไปเดือดร้อน ทำหน้าที่ไป สั่งสอนไป จะปฏิบัติ
ได้ไม่ได้ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ไม่เข้าใจก็ได้
ไม่ยอมรับสิ่งที่เราสอนก็ได้ ถ้าไม่รับก็เหมือนหน้า
ใส่แก้วที่คว่ำอยู่ เหลงไปเท่าไรก็ไม่สามารถรับน้ำได้
คำสอนที่ดีที่งามถ้าสอนให้คนที่ไม่ยอมรับ ก็เปล่า
ประโยชน์ ปัญหาของพวกเราก็คือความหลง ขาดปัญญา
เมื่อมีความหลงก็เกิดความยึดติด ความอยากต่างๆ
ถ้ามีปัญญาก็จะมีความพอดี ทำทุกอย่างในกรอบของ
เหตุผล เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น แล้วก็ต้องดูที่ใจ
ของตนด้วย ว่าทุกข์วุ่นวายหรือเปล่า ถ้ามีปัญญาจะ

ไม่ทุกข์ไม่วุ่นวาย ถ้าทุกข์วุ่นวายก็จะหยุดทันที ถ้าไม่มี
ปัญญาจะวุ่นวายจะทุกข์กว่าคนที่ได้รับการช่วยเหลือ
เสียอีก ที่กลับเห็นว่าเราไม่วุ่นวายเหลือเกิน

จึงควรเข้าใจว่า สิ่งที่เราควรแสวงหาไม่ได้อยู่
ภายนอก แต่อยู่ภายใน คือความสงบของจิตใจ จึงต้องมี
ทานศีลภาวนา ทำความดีต่างๆ มีความกตัญญูกตเวทิตะ
สัมมาคารวะ ความเคารพผู้หลักผู้ใหญ่ เสียสละรับใช้
ผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความเมตตากรุณา
อุเบกขา ไม่อิจฉาริษยา ผู้อื่นได้ดีก็ถือว่าเป็นบุญของเขา
ใครทุกข์ยากใครลำบากก็ให้ความเมตตา
ช่วยเหลือกันได้ก็ช่วยกันไป อย่ามองว่าเป็นคู่แข่งกัน
ให้มองว่าเป็นมิตรเป็นเพื่อนกัน จะทำให้จิตสงบ
ไม่วุ่นวาย เวลาปฏิบัติธรรมก็จะสงบง่าย เมื่อจิตออก
จากความสงบแล้วก็เจริญปัญญา ให้เห็นว่าโลกนี้ไม่มี
อะไร มีแต่ความทุกข์ ความสุขอยู่ที่ใจ ไม่ได้อยู่ในโลกนี้
จิตก็จะปล่อยทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ได้ จะไม่เดือดร้อน
ไม่ทุกข์กับอะไรต่อไป คำสอนของพระพุทธเจ้าอยู่ตรงนี้
ถ้ายังอยู่ในโลกนี้ก็ยังคงต้องทำมาหากิน เพื่อมาทำความดี

ทำเพื่อสมบัติที่อยู่ໃใจ อย่าทำเพื่อเงินทอง เพื่อตำแหน่ง
แต่ทำเพื่อความสุใจ

ปลดเปลื้องความผูกพันต่างๆ

ออกจากจิต

(กัณฑ์ที่ ๒๕๒ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๙)

จิตนี้เวลาทำอะไรแล้วจะติดนิสัย เคยทำอะไรก็จะทำอย่างนั้น ถ้าไม่เคยทำก็ไม่ทำ เคยดื่มกาแฟตอนเช้า ก็ต้องหากาแฟมาดื่มทุกเช้า คนที่ไม่ดื่มก็ไม่เดือดร้อนอะไร ตื่นขึ้นมาก็ไม่ต้องหามาดื่ม ก็ไม่เห็นเป็นอะไร ถ้าไม่อยากจะมีความทุกข์ใจ แต่อยากมีความสุขใจที่แท้จริง ก็ต้องตัดความผูกพันกับทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น รูป เสียง กลิ่น รส โภกฺฉัฏฐัพพะต่างๆ รูปต่างๆ ที่พวกเรา มีความผูกพันอยู่ตลอดเวลา แทบจะอยู่ห่างไกลจากมันไม่ได้เลย จึงเข้าวัดกันไม่ค่อยได้ เวลาไปอยู่ถือศีลตามวัดป่าวัดเขาที่ไกลจากรูป เสียง กลิ่น รส โภกฺฉัฏฐัพพะ ก็เหมือนไปตกนรก ไปได้ไม่ได้เพราะเหมือนขาดลมหายใจ ขาดอาหารใจ ต้องมีรูป เสียง กลิ่น รส โภกฺฉัฏฐัพพะที่เคยสัมผัสอยู่เป็นประจำ มาคอยหล่อเลี้ยงอยู่ตลอดเวลา เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เลยกลายเป็นทาส มีความสุขเล็กๆ น้อยๆ จากการที่ได้เสพ ไปได้สัมผัสกับรูป เสียง กลิ่น รส

โผฏฐัพพะเหล่านี้ แต่ในขณะที่เดียวกันก็กลายเป็นทาส เหมือนคนที่ติดยาเสพติด ถ้าไม่มีให้เสพก็ไม่มีความสุขใจ **ทั้งที่โดยธรรมชาติของใจนั้น ไม่ต้องมีอะไรก็มีความสุขได้ จึงต้องตัดความผูกพัน ความยึดติดกับสิ่งต่างๆ ให้ได้**

หน้าที่ของเราคือการปลดเปลื้องความผูกพันต่างๆ เหล่านี้ ให้ออกไปจากจิตจากใจ เปลี่ยนนิสัยใหม่ เคยติดเคยชอบ เคยดื่มเคยสัมผัสอะไร ก็ควรตัดไปเสีย หัดอยู่แบบไม่ต้องมีอะไร แบบพระทั้งหลายที่มีเพียงสิ่งที่จำเป็นต่อการดูแลรักษาชีวิตร่างกายเท่านั้น สิ่งที่เป็นส่วนเกิน ที่ไม่จำเป็นก็ตัดมันไป พระที่มีความเคร่งครัดในการปฏิบัติจะฉันมือเดียว หลังจากฉันแล้วก็ไม่ฉันอะไรอีกนอกจากน้ำเปล่า เพราะกินเพื่ออยู่จริงๆ ไม่ได้อยู่เพื่อกิน พอให้ร่างกายมีอาหารหล่อเลี้ยงให้อยู่ได้ เพื่อจะได้เอาร่างกายมาทำหน้าที่เจริญธรรมะ พิจารณาธรรมะ ทำจิตใจให้สงบ เพื่อจะได้มีอาวุธมีเครื่องมือไว้ปราบกิเลส ความยึดมั่นถือมั่นต่างๆ ให้หมดสิ้นไปจากจิตจากใจ **เมื่อไม่มีการติดอยู่กับอะไรแล้ว สิ่งต่างๆ**

ที่เคยติดอยู่ที่หมดความหมายไป เคยติดบุหรีแล้ว เลิกบุหรีได้ บุหรีก็หมดความหมายไป สุราก็เช่นเดียวกัน กาแฟหรือของรับประทานต่างๆ ที่ไม่จำเป็น ถ้าจะรับประทานก็รับประทานพร้อมกับการกินอาหารไปเลย พอผ่านไปแล้วก็จบ เป็นการควบคุมไม่ให้จิตใจไปยึดไปติดกับสิ่งที่ไม่จำเป็น บุคคลต่างๆ ก็ไม่จำเป็นไปยึดไปติดอยู่คนเดียวได้ดีกว่าอยู่ ๒ คน อยู่คนเดียวไม่มีปัญหาอยู่ ๒ คนแล้วปัญหาเกิด ทะเลาะกัน ชัดใจกัน ห่วงใยกัน ถ้าวักกันก็ห่วงใยกัน ถ้าทะเลาะกันก็เบียดกัน มีแต่ปัญหาทั้ง ๒ ด้าน แต่ถ้าอยู่คนเดียวได้ก็ไม่มีปัญหากับใครที่อยู่ไม่ได้ก็เพราะใจยังยึดติดอยู่นั่นเอง

เราจึงต้องต่อสู้ด้วยการปฏิบัติธรรม สร้างความสุขภายในใจ ด้วยการขุดเอากิเลสความโลภ ความโกรธ ความหลง อวิชชา ตัณหาต่างๆ ที่บดบังความสุขใจให้หมดไป ถ้าไม่ปฏิบัติเราก็จะไม่ได้พบความสุขที่แท้จริง จะพบแต่ความสุขแบบสนุกๆ ดิบๆ สุขแล้วเดี๋ยวก็ทุกข์ไปเที่ยว ไปกิน ไปดู ไปฟังอะไรมา ก็มีความสุข พอกลับมาบ้านแล้วก็ผ่านไป วันต่อไปก็จะหิว จะอยาก

จะต้องการอีก แต่ถ้าได้สัมผัสความสุขที่เกิดจากความสงบแล้วจะไม่หิว เพราะจะอยู่กับเราไปเรื่อยๆ จึงไม่จำเป็นต้องไปพึ่งพาอาศัยสิ่งต่างๆ ภายนอกมาให้ความสุขที่มีมากน้อยเพียงไรก็ต้องคอยเปลี่ยนอยู่เรื่อยๆ เพราะไม่เที่ยง ไม่จีรังถาวรนั่นเอง ได้อะไรมาก็ใช้ไปสักระยะหนึ่งก็เสียดก็พัง ก็ต้องไปหาใหม่ จะเป็นอย่างไรไปเรื่อยๆ เคยเป็นอย่างนี้มานานแล้ว ตั้งแต่ก่อนที่เรา มาเกิดก็เคยทำอย่างนี้มาก่อน เพราะเป็นใจเดียวกัน กิเลสตัดหาความอยากอุปาทานความยึดมั่นถือมั่นต่างๆ ก็ตัวเดียวกัน ที่อยู่ในใจของเรา ไปเกิดที่ไหน เป็นอะไร เป็นเทพ เป็นมนุษย์ เป็นเดรัจฉานก็มีกิเลสตัวเดียวกัน มีความผูกพันที่เหมือนกัน

ถ้าต้องการความสุขที่แท้จริง ก็ต้องมีความเด็ดเดี่ยว มีความกล้าหาญ กล้าที่จะตัดความสุขเล็กๆ น้อยๆ ที่มีอยู่ แล้วบากบั่นต่อสู้สร้างความสุขใจขึ้นมา ที่ยากก็ เพราะไม่เคยทำ ไม่ชำนาญ เวลาต้องทำอะไรที่ไม่เคยทำ จะไม่ถนัด แต่พอฝึกทำไปเรื่อยๆ แล้วต่อไปก็จะถนัด แล้วก็กลายเป็นของง่ายไป เหมือนกับถนัดมือขวา

แล้วต้องมาใช้มือซ้าย จะรู้สึกลำบากไม่ค่อยถนัด แต่ถ้า
จำเป็น สมมุติว่ามีขวาเสียไปใช้ไม่ได้ เหลือแต่มือซ้าย
ก็ต้องหัดใช้จนได้ การหาความสุขภายในจิตใจ ทำจิตใจ
ให้สงบก็เป็นแบบเดียวกัน พวกเราถนัดสร้างความ
ฟุ้งซ่าน สร้างความวุ่นวายอยู่ตลอดเวลา ชีวิตของเราจึงมี
แต่ความฟุ้งซ่าน มีแต่ความวุ่นวายอยู่เรื่อยๆ แต่ไม่รู้
เราเป็นผู้สร้างมันขึ้นมา ตั้งแต่ตื่นขึ้นมาเราไม่เคยหยุด
คิดดูเลยว่าใจของเราเป็นอย่างไร อะไรทำให้สุข อะไร
ทำให้ทุกข์ ให้ฟุ้งซ่าน ให้วุ่นวาย มีแต่ปล่อยให้เหตุการณ์
ต่างๆ จดุดลากเราไป ให้ความอยากต่างๆ พาไป ใจจึง
กลิ้งเหมือนกับลูกฟุตบอลที่ถูกรักเตะฟุตบอล ๒ ฝ่าย
คอยแย่งเตะกัน เตะไปเตะมา ไม่ให้อยู่นิ่งเฉย

เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตของเราก็คอยเตะใจให้ไป
ทำโน่นทำนี่ ไปเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ทำมาหากิน ดูแล
คนนั้นคนนี้ พอไม่มีอะไรต้องทำก็อยู่เฉยๆ ไม่ได้ ก็หา
เรื่องทำอีก ไปดูหนังไปเที่ยว ไปที่นั่นมาที่นี้ ใจจึงไม่มี
เวลาที่จะหยุดนิ่ง เหมือนกับลูกฟุตบอลที่ไม่เคยอยู่นิ่ง
ถูกรักฝ่ายนั้นเตะ แล้วก็ถูกรักฝ่ายนี้เตะ เตะไปเตะมาอยู่เรื่อยๆ

เพราะไม่กำหนดเป้าหมายชีวิตของเราว่าจะไปทางไหน
ปล่อยไปตามยถากรรม มีแต่หวังให้ดีขึ้นเจริญขึ้น แต่จะดี
ขนาดไหนเจริญขนาดไหน ในที่สุดก็ต้องจบอยู่ดี
เพราะเป็นอนิจจัง มีเกิดมีดับ มีเจริญแล้วก็มีเสื่อม
ไม่ว่าจะเป็นลาภ ยศ สรรเสริญ สุขชนิดใดก็ตาม
ได้มากน้อยเพียงไรสักวันหนึ่งก็ต้องหมดไป จากเราไป
หรือเราจากมันไป ถ้าไม่ได้มาเจอพระพุทธศาสนาเรา
จะไม่รู้เรื่องของเราเลย จึงเป็นบุญวาสนาของเราที่ได้มา
เจอศาสนา มีบุญเก่าคอยผลักดันให้มาทางนี้กัน ถึงแม้จะ
ไม่ถนัด ถึงแม้จะลำบากตามความรู้สึกของจิตใจ
แต่อย่างน้อยก็รู้ว่า เป็นสิ่งที่ควรทำ และควรทำให้มาก
ยิ่งขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติธรรม ที่จะทำให้
ศรัทธาแก่กล้า ให้มีกำลังที่จะกล้าตัด กล้าสละสิ่งต่างๆ
ความสุขต่างๆ ที่มีอยู่ เพื่อแลกกับความสุขที่ดีกว่า

การทำบุญทำทาน การรักษาศีลนี้ก็ดี แต่ไม่พอ
ต้องปฏิบัติธรรมด้วย เมื่อได้ฝึกทำสมาธิจนจิตรวมลง
สู่ความสงบ แม้จะสงบเพียงชั่วขณะเดียวก็ตาม จะเห็น
เลยว่า ความสุขที่ได้จากการปฏิบัติกับความสุขที่เคยมี

อยู่นั้นเทียบกันไม่ได้เลย เหมือนฟ้ากับดิน จะทำให้มีกำลังจิตกำลังใจ มีความกล้าหาญที่จะตัดสิ่งต่างๆ ที่ให้ความสุขกับเรา เพราะรู้แล้วว่าสิ่งที่จะได้มาไม่ได้ ถ้าได้ปฏิบัติจนเห็นผลแล้ว แม้เพียงชั่วขณะเดียว ก็จะจุดประกายแห่งความศรัทธาความเพียรให้แก่กล้า ที่จะทำในสิ่งที่ไม่เคยคิดว่ากล้าทำมาก่อน กล้าตัด กล้าละ กล้าอยู่แบบขงฮาน กล้าอยู่แบบไม่มีอะไร อยู่ที่ไหนก็ได้ นอนที่ไหนก็ได้ กินอะไรก็ได้ สิ่งเหล่านี้จะไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป ตอนนี้นำเราอย่างไม่ได้พบกับความสุขแบบนั้น ยังติดอยู่กับความสุขเล็กๆ น้อยๆ กับการกินการอยู่ พอไปอยู่วัด อยู่แบบเรียบๆ ง่ายๆ กินตามมีตามเกิด จึงไม่ดูดดื่มใจ ไม่มีอะไรดึงดูดใจไป เพราะยังไม่ได้สัมผัสกับความสุขที่มีอยู่ภายในใจ จึงอยากจะทำให้มุ่งสู่ความสุขใจนี้ พยายามนั่งทำสมาธิให้ได้ มีเวลาว่างก็พยายามนั่งอยู่เรื่อยๆ เวลาทำอะไรก็ให้มีสติกำกับ อยู่เสมอ พยายามดึงจิตไว้ อย่าให้ไปคิดเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่จำเป็น ขณะนี้กำลังทำอะไรอยู่ ก็ให้อยู่กับเรื่องที่กำลังทำก็พอ ให้อยู่กับเรื่องที่กำลังทำ เรื่องที่ผ่านไป แล้วเมื่อวานนี้หรือเมื่อสักครู่นี้ ก็อย่าไปคิด เรื่องที่

จะตามมาต่อไปข้างหน้า เมื่อยังไม่ถึงเวลาก็อย่าไปคิด
ให้อยู่กับปัจจุบัน ถ้าทำอย่างนี้แล้วจะมีเครื่องมือคอย
ดึงจิตไว้

ถ้ามีสติแล้วเวลาทำสมาธิก็จะสงบง่าย ถ้าไม่มีสติก็
เหมือนกับบังคับให้ลิงนั่งเฉยๆ บังคับอย่างไร พูดอย่างไร
บอกอย่างไร มันก็ไม่ฟัง แต่ถ้าเอาเชือกมาผูกมันไว้
กับเสา ฟังหรือไม่ฟังมันก็ไปไหนไม่ได้ นอกจากเชือกเส้น
มันเล็ก แล้วแรงของลิงมีมากกว่า เต็มของมันก็ดึงเชือก
ให้ขาดได้ เชือกก็เปรียบเหมือนกับสติที่จะคอยดึงจิตไว้
จิตก็เป็นเหมือนลิง เวลาฝึกใหม่ๆ ยังเป็นเชือกกล้วยอยู่
พอจิตกระทั่งทุกปีบหนึ่งก็ขาดแล้ว พอให้อยู่กับพุทโธฯ
ได้พักเดียว ก็คิดเรื่องนั้นคิดเรื่องนี้แล้ว แสดงว่าสติ
ขาดไปแล้ว เชือกขาดไปแล้ว ก็ไม่เป็นไร ก็ดึงกลับมาใหม่
พอรู้ว่าไม่ได้อยู่กับพุทโธแล้ว ยังคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้
ก็กลับมาหาพุทโธใหม่ ถ้าไม่ชินกับพุทโธใหม่ๆ จะรู้สึกว่
เหนื่อย เพราะต้องบริการกรมไปคำเดียว ถ้าชอบสวดมนต์
ก็สวดมนต์ไปก่อนก็ได้ ให้มีสติอยู่กับบทสวดมนต์
แต่ไม่ต้องสวดออกเสียง ไม่ต้องนั่งพนมมือ ไม่ต้อง

นั่งพับเพียบ นั่งขัดสมาธิไป แทนที่จะใช้พุทโธก็ใช้
บทสวดมนต์แทน สวดไปภายในใจ สวดไปเรื่อยๆ
จนรู้สึกอยากจะหยุด ก็บริกรรมพุทโธต่อ หรืออุลมหายใจ
เข้าออกก็ได้ บางทีสวดๆ ไปแล้วก็วูบหนึ่งไปเลยก็มี
ถ้าจิตไม่ไปคิดเรื่องอื่น อยู่กับการสวดมนต์อย่างเดียว

สิ่งสำคัญที่สุดก็คือต้องตั้งสติอยู่เรื่อยๆ ถ้าจะรอ
ตั้งสติตอนที่นั่งสมาธิก็จะไม่พอ เราต้องตั้งสติตลอดเวลา
ตั้งแต่ตื่นจนหลับเลย ให้สติเป็นเหมือนยามเฝ้านักโทษ
คอยเฝ้าดูไม่ให้คลาดสายตาไป ให้สติอยู่กับร่างกาย
ตลอดเวลา ไม่ว่าจะทำอะไรให้อยู่ตรงนั้น ถ้าทำอย่างนี้
ได้แล้วจะมีสติ มีกำลังที่จะต่อสู้กับความพลอได้ ให้อยู่
กับพุทโธ อยู่กับอุลมหายใจ ก็จะอยู่ ถึงแม้จะพลอไปบ้าง
พอรู้ตัวก็ดึงกลับมาได้เลย ต่อไปก็จะอยู่อย่างต่อเนื่อง
แล้วก็จะสงบลงไป **เมื่อจิตคิดปรุงน้อยลงไป ความสงบก็
จะมีมากขึ้น ที่ไม่สงบก็เพราะจิตไม่หยุดคิด คิดเรื่องนั้น
คิดเรื่องนี้ไปเรื่อย** แต่ถ้าคิดแบบสวดมนต์อย่างนี้
ไม่เป็นไร คำสวดมนต์หรือพุทโธเป็นความคิดที่จะทำให้
จิตสงบ **ความคิดมี ๒ ลักษณะ คิดแล้วให้เกิดความ**

ฟุ้งซ่านและคิดแล้วให้เกิดความสงบ คิดพุทโธ คิดบท สวดมนต์ คิดถึงความแก่ ความเจ็บ ความตาย เกิดแล้ว ต้องแก่เจ็บตายเป็นธรรมดา คิดไปเรื่อยๆ เราก็ตาย คนนั้นก็ตาย คนนี้ก็แก่ คนนี้ก็เจ็บ คนนั้นก็ตาย พิจารณาไปตรงไหน ก็จะทำให้เห็นว่ามีอยู่กับทุกๆ คน ถ้าพิจารณาแบบนี้ คิดแบบนี้ เรียกว่าเป็นมรรค ก็จะทำให้จิตสงบ **ดังที่หลวงตาเขียนในหนังสือว่า ปัญญา อบรมสมาธิ** คือคิดในทางไตรลักษณ์นี้เอง คิดไปในทาง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ก็จะทำให้จิตสงบได้ เอาความคิด ทางด้านปัญญามาทำจิตให้สงบ ถ้าไม่ถนัดกับการ บริกรรมพุทโธ ไม่ถนัดกับการสวดมนต์ หรือดูลมหายใจ เข้าออก ก็พิจารณาดูความไม่เที่ยงแท้แน่นอนอน แล้วจิต มันก็จะคลายความกังวล คลายความห่วงใย เมื่อไม่มี ความกังวลความห่วงใย ก็จะสงบตัวลง

นี่คือวิธีทำจิตให้สงบ ต้องมีสติเป็นพื้นฐานคอย กำกับจิต ให้อยู่กับอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง **ถ้าจะคิดก็ คิดในทางธรรมะ คิดเรื่องไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา แล้วรับรองได้ว่า ไม่ช้าก็เร็วจิตจะต้องสงบลง**

เมื่อสงบแล้วก็จะมีกำลังจิตกำลังใจ เพราะความสงบ
เป็นความมหัศจรรย์ใจอย่างยิ่ง เหมือนกับเวลาแบกของ
หนักๆ ไขว่บนไหล่ แล้วเอาวางลง ได้พักได้กินน้ำแล้ว
จะรู้สึกเบาอกเบาใจ ชื่นอกชื่นใจ

ของใครของมัน

(กัณฑ์ที่ ๓๑๗ วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๐)

วันนี้เป็นวันที่ ๓ ของเทศกาลสงกรานต์ เป็นเวลาที่เหมาะสมแก่การทำบุญทำกุศล เพราะไม่มีอะไรที่จะมีคุณ มีประโยชน์กับชีวิตจิตใจเท่ากับบุญและกุศล มีบุญมีกุศลมากเพียงไร ก็จะมีความอบอุ่นใจสุขใจ ปลอดภัยจากทุกข์ภัยต่างๆ ที่คอยเหยียบย่ำจิตใจมากเพียงนั้น เพราะบุญกุศลนี้แลเป็นเกราะคุ้มกันป้องกันจิตใจ ไม่มีอะไรในโลกนี้จะปกป้องคุ้มครองจิตใจได้เท่ากับบุญและกุศล ต่อให้มีเงินทองกองเท่าภูเขา เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นประธานาธิบดี ก็ไม่สามารถป้องกันความทุกข์ให้เข้ามาเหยียบย่ำทำลายจิตใจได้ นายกษและประธานาธิบดีก็ยังร้องให้ยังเคียดได้ มีแต่พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์เท่านั้นที่ไม่เคียดไม่ทุกข์กับอะไรทั้งสิ้น เพราะมีบุญกุศลคอยคุ้มครองปกป้องนั่นเอง บุญและกุศลนี้แลคือสิ่งที่วิเศษที่ประเสริฐ สิ่งต่างๆ

ในโลกนี้ล้วนเป็นวัตถุทั้งนั้น ไม่วิเศษวิโสอะไร เราไป
สมมุติว่าวิเศษอย่างนั้นวิเศษอย่างนี้เอง แต่ความจริง
เป็นเพียงดินน้ำลมไฟ ไม่อยู่กับเราไปตลอด ลักวันหนึ่ง
เราก็ต้องคืนทุกอย่างทุกอย่างไป รวมทั้งร่างกายของเรา
กลับคืนไปสู่ดินน้ำลมไฟ ถ้าไม่มีบุญมีกุศล เวลาที่
ต้องคืนสิ่งต่างๆ ไป จิตใจจะวุ่นวาย จะทุกข์อย่างมาก
จะกินไม่ได้นอนไม่หลับ แต่ถ้าได้สะสมบุญกุศลไว้ใน
จิตใจแล้ว จะมีที่พึ่งทางใจ เพราะบุญและกุศลเป็นที่พึ่ง
ที่แท้จริงของใจ อยู่กับใจไปตลอด ไม่ว่าจะป็นหรือตาย
จะไปเกิดที่ไหน ชาตินี้ไหนภพไหน บุญกุศลจะดูแลเรา
ตลอดเวลา ส่วนสมบัติและบุคคลต่างๆ ที่เรามีอยู่ใน
ชาตินี้ จะไม่ได้ติดตามเราไป ไม่สามารถไปกับเราได้
อย่างมากก็ทำบุญอุทิศส่วนบุญให้เราไป ซึ่งเป็นส่วน
เล็กๆ น้อยๆ เหมือนกับเงินค่ารถเท่านั้นเอง

ไม่มากเหมือนบุญที่เราทำในขณะที่มีชีวิตอยู่ ที่เราได้
๑๐๐ ทั้ง ๑๐๐ แต่บุญอุทิศเราอุทิศได้เพียง ๑ ใน ๑๐๐
เท่านั้นเอง อีก ๙๙ ส่วนเป็นของผู้ทำ เพราะฐานะของ
ผู้รับบุญอุทิศเล็กน้อย เป็นเหมือนแก้วใบหนึ่ง ไม่ได้

เป็นแท็งก์ใหญ่ๆ จึงไม่สามารถรับบุญอุทิศได้ทั้งหมด
รับไปพอช่วยส่งให้ไปเกิด ไปเสวยบุญเสวยกรรมต่อไป
เท่านั้นเอง เราจึงอย่าหลงยึดติดกับสิ่งต่างๆ ในโลกนี้
มากจนเกินไป เราได้สัมผัสกันมาแล้วมากมายก่ายกอง
ถ้าจะทำให้เราพ้นทุกข์ เราก็ควรพ้นทุกข์ไปนานแล้ว
แต่ทุกวันนี้เรากลับมีความทุกข์มากยิ่งขึ้นกว่าสมัยที่
เป็นเด็ก เพราะเรามีสิ่งต่างๆ มากขึ้น ก็มีความยึดติด
มากขึ้น ความทุกข์จึงมีมากขึ้น ต้องแบกสิ่งต่างๆ ไว้
ในอกในใจ ไม่เหมือนตอนเป็นเด็ก วันๆ หนึ่งไม่มีอะไร
ต้องยึดติด เพียงมีอะไรเล่น มีอะไรกิน แล้วก็ได้นอน
ก็มีความสุขแล้ว แต่พอโตขึ้นมากิเลสก็โตตาม หลอกเรา
ว่าถ้าได้มามากๆ แล้วจะมีความสุขมากๆ เราจึงหากันอย่าง
ไม่รู้จักเหน็ดจักเหนื่อย พอได้มาแล้วก็ต้องวุ่นวายใจ
เพราะไม่ได้ให้ความสุขตั้งใจ ไม่ได้เป็นอย่างที่คิดไว้
แทนที่จะให้ความสุขกลับกลายเป็นความทุกข์ไป
จึงต้องไปหาใหม่มาอยู่เรื่อยๆ ถ้าได้สมความอยาก ก็เกิด
ความหวงแหน ไม่อยากจะให้จากเราไป เวลาไม่เห็นกัน
ก็จะกังวล ไม่รู้ว่าจะได้เห็นกันอีกหรือเปล่า เพราะอยู่ใน

โลกของความไม่เที่ยงแท้แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีเกิดได้ก็มีดับได้ มาได้ก็ไปได้ นี่แหละคือต้นเหตุของความทุกข์ของเรา **ไม่รู้**ว่าสิ่งต่างๆ ที่กิเลสหลอกให้ไปหาไม่ได้ให้ความสุขอย่างแท้จริง ให้เพียงเล็กน้อย แต่แถมความทุกข์มาให้อีกมากมายก่ายกอง

ถ้ามีบุญมีกุศลจะทำให้เราปล่อยวาง ไม่ยึดไม่ติด มีความสุขกับสิ่งต่างๆ ตามความจริงของเขา ไม่ได้หวังอะไรมากไปกว่านั้น ถ้าเขาดีก็ดีไป ถ้าไม่ดีก็ไม่เป็นไรรับได้ทั้ง ๒ อย่าง ถ้าอยู่ก็อยู่ไป ถ้าจะจากไปก็ได้ เพราะเรามีปัญญา รู้ว่าถ้าไปยึดไปติดกับอะไรแล้ว จะต้องทุกข์ ถ้าไม่ยึดไม่ติดก็จะไม่ทุกข์ อยู่ด้วยกันก็ไม่ทุกข์ จากกันก็ไม่ทุกข์ แต่ถ้ายึดติด อยู่ด้วยกันก็ทุกข์ จากกันก็ทุกข์ เพราะความหลงทำให้ไม่รู้จักพอ ไม่มองตามความจริง มีอะไรมากน้อยเพียงไร ก็ไม่ดีพอ อยากจะให้ดีกว่านี้ มีสามีก็อยากจะให้ดีกว่านี้ มีภรรยา ก็อยากจะให้ดีกว่านี้ มีลูกก็อยากจะให้ดีกว่านี้ ไม่เคยมองความจริงเลยว่า เขาดีได้เท่านี้ เขาเป็นได้เท่านี้ ถ้าเขาดีกว่านี้ได้ ก็ดีได้ไปนานแล้ว ไม่ต้องให้เรามาคอยเคี่ยวเข็ญ มาคอยบ่น

เพราะเราทำบุญทำกรรมมาไม่เท่ากัน จึงรับผลของบุญ และกรรมไม่เท่ากัน ดีบ้างไม่ดีบ้างผสมกันไป เวลาอยู่กับใครจึงไม่ควรมองแต่ส่วนที่ไม่ดี เพราะจะไม่สบายใจ มองในส่วนที่ดีจะสบายใจ ต้องมองในเวลาที่ต้องจากกันด้วย ไม่เช่นนั้นแล้วจะเสียอกเสียใจ เวลาอยู่ร่วมกันก็ควรเมตตากันรักกัน สงสารกันช่วยเหลือกัน มีปัญหาอะไรพอจะช่วยแก้ไขได้ก็ช่วยกันไป อย่าด่าอย่ามาว่ากัน ไม่เกิดประโยชน์อะไร ช่วยแก้ปัญหากันดีกว่า ความผิดพลาดนั้นเกิดได้กับทุกคน เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ก็อย่าโทษอย่าว่ากัน ไม่เกิดประโยชน์อะไร นอกจากสอนกันว่า เพราะทำอย่างนี้จึงทำให้เรื่องนี้เกิดขึ้นมา อย่าไปทำอีกก็แล้วกัน อย่าไปโกรธ อย่าไปโมโห เวลาใครทำอะไรผิดพลาด สร้างความเสียหายขึ้นมา เพราะไม่ได้ทำอะไรให้ดีขึ้น ถ้ามีสติมีปัญญาก็จะรู้จักแยกแยะ คนอื่นจะดีจะชั่วก็เรื่องของเขา ถ้าช่วยได้ก็ช่วยไป ถ้าช่วยไม่ได้ ก็ต้องปล่อยไปตามบุญตามกรรม

แม้แต่ตัวเราเองบางทีก็ยังไม่ช่วยไม่ได้เลย อยากจะให้ดีกว่านี้ก็ยังทำไม่ได้เลย เช่น มาอยู่วัด ก็ยังทำไม่ได้

ถือศีล ๘ ก็ยังถือไม่ได้ แล้วเรื่องของคนอื่นจะไปอยาก
ให้เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ได้อย่างไร ถ้ารู้ว่าอะไรดีก็
สอนกันได้บอกกันได้ ถ้ารับได้ก็เป็นประโยชน์เป็นบุญไป
ถ้าไม่ยินดีไม่ต้องการก็ไม่เสียหายอะไร **เพราะความหลง
ทำให้เรารัก ทำให้เรายึดติด ทำให้เราห่วงคนใกล้ตัวเรา**
เช่น สามเณรขลุ่ย ญาติพี่น้องของเรา อยากจะให้เขาดี
แต่ความอยากบางทีก็ทำให้เราทำในสิ่งที่ไม่ดีไป ไปจู้จี้
จู้จ๋อ ไปพูดไปบ่น จนเขารำคาญ ไม่อยากจะเจอหน้าเรา
**เวลาสอนใครต้องรู้จักประมาณ พูดพอสมควร พอให้
รู้เรื่อง พอรู้แล้วก็จบ ไม่ต้องไปพูดซ้ำๆ ซากๆ ถ้าเขา
อยากจะทำเขาทำไปนานแล้ว ถ้าไม่อยากทำก็ไม่ทำอยู่
นั้นแหละ ต่อให้พูดอีกก็ร้อยครั้งก็ไม่เกิดประโยชน์
อะไร** แทนที่จะเห็นบุญเห็นคุณ กลับเกลียดชังเรา
ไม่อยากจะฟังเราพูด ไม่อยากจะเห็นหน้าเรา แล้วในที่สุด
ก็ต้องหนีจากเราไป ทั้งๆ ที่เราอยากจะให้เขาอยู่กับเรา
ไปนานๆ แต่การกระทำของเรานั้นเองที่ทำให้เขาต้อง
จากเราไป เพราะเขาไม่มีความสุข เวลาเห็นหน้าเราที่ไร
ก็ทำหน้ายักษ์หน้ามารใส่เขาทุกที แทนที่จะเป็นพระ
เป็นแม่พระ เป็นพ่อพระ ก็เป็นยักษ์เป็นมารใส่เขา เราจึง

ต้องดูตัวเรากำลังเป็นอะไร เป็นพระเป็นยักร์ ถ้าเป็น ยักร์ก็ต้องรีบแก้ไข เช่นเวลาเราโกรธ เพราะเขาทำอะไร ไม่ดีไม่ถูกใจเรา อย่าไปแก้เขา อย่าไปว่าเขา ควรรับ ความโกรธก่อน เมื่อหายโกรธแล้วค่อยพูดกัน ถ้าพูด เวลาโกรธเขาจะไม่ฟังเราอยู่ดี เพราะพูดด้วยอารมณ์ พูดเพื่อจะเอาชนะกัน

นี่คือเรื่องของพวกเรา เราขาดบุญขาดกุศลกัน เพราะไม่ฟังเทศน์ฟังธรรมกัน มัวแต่หาเงินหาทอง แล้วก็เอาเงินทองไปเที่ยวกันไปเล่นกัน เมื่อหมดเงิน หมดทองก็ไปหาใหม่ แล้วก็เที่ยวเล่นกันใหม่ วนไป อย่างนี้ แล้วก็ต้องทุกข์กับเรื่องนั้นทุกข์กับเรื่องนี้ วนวาย กับเรื่องนั้นวนวายกับเรื่องนี้ เพราะไม่มีบุญกุศลคอย ปกป้องคุ้มครอง เราจึงต้องเข้าวัดกัน พระพุทธเจ้าทรง กำหนดวันพระขึ้นมาอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง เพื่อให้เราได้ มีเวลาปล่อยวางการหาเงินหาทอง การใช้เงินใช้ทอง แล้วมาสร้างบุญสร้างกุศลกัน สร้างความสุข สร้างปัญญา ความฉลาดให้กับจิตใจ เพื่อจะได้อยู่เป็นสุข เมื่อตายไป จะได้ไปเกิดที่ดีกว่าเก่า ถ้ากลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก็จะมี

รูปร่างหน้าตาสวยงามกว่าเก่า ฉลาดกว่าเก่า มีเงินทองมากกว่าเก่า แต่ถ้าไม่ทำบุญทำกุศลเลย มัวแต่หาเงินหาทองแล้วก็ใช้เงินใช้ทอง พอตายไปก็จะมีบุญกุศลไว้ดูแล ไปเกิดข้างหน้าก็จะแย่กว่าเดิม เพราะใช้บุญเก่าเสียหมดแล้ว ชาตินี้เรากำลังใช้บุญเก่า จึงมีเงินทองใช้กันแต่ใช้ไม่ถูกวิธี แทนที่จะเอามาสร้างบุญไว้สำหรับชาติหน้าเราก็ใช้เสียหมด เกิดมาชาตินี้มากินบุญเก่า แต่ไม่สร้างบุญใหม่ พอไปข้างหน้าก็จะยากจนในเรื่องบุญกุศล ทำให้เกิดเป็นคนยากจน ไม่มีสติปัญญา ไม่มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม นี่คือเรื่องของบุญของกุศล ซึ่งพวกเราอาจจะมองไม่เห็นกัน อาจจะไม่เชื่อกันก็ได้ แต่พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ได้เห็นแล้วอย่างแจ่มชัด จึงได้นำมาสั่งสอนพวกเรา เพราะรู้ว่าพวกเราเป็นเหมือนคนตาบอด มองไม่เห็น ไม่มีทางจะเห็นได้ นอกจากจะลืมตาขึ้นมาเท่านั้น

พระพุทธเจ้าจึงมาสอนให้พวกเราลืมตากัน ด้วยการทำบุญทำทาน รักษาศีล ให้อุทิศพระสวดมนต์ นั่งสมาธิปฏิบัติธรรม เพราะเป็นวิธีที่จะเปิดตาในให้สว่างขึ้นมา ทำให้เห็นบุญบาป นรกสวรรค์ เห็นการเวียนว่ายตายเกิด

ที่คนตาดีอย่างพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์มองเห็นอยู่ตลอดเวลา แต่พวกเราเป็นคนตาบอดจึงมองไม่เห็นกัน ถ้าลองหลับตาดูตอนนี้ก็จะมองไม่เห็นอะไร คนที่หลับตากับคนที่ลืมตานั้นต่างกัน ฉะนั้นใครคนที่มีบุญมีกุศลกับคนที่ไม่มีก็เป็นอย่างนั้น เหมือนคนหลับตากับคนลืมตา เราจึงต้องมาเบิกตาในให้เปิดขึ้นมา ให้เห็นสิ่งต่างๆ เมื่อเห็นแล้วจะไม่กล้าไปทำบาปอีกต่อไป จะทำบุญอย่างเดียว จะไม่เสียเวลาหาเงินหาทอง ใช้เงินใช้ทอง จะทุ่มเทชีวิตจิตใจกับการสะสมบุญและกุศลอย่างเดียว มีเงินทองมากน้อยเพียงไรก็บริจาคไปหมดเลย สละไปหมดเลย มีลูกมีเมียมีสามีก็สละไปหมดเลย แล้วก็ออกบวชตามรอยพระบาทของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทรงเห็นอย่างนั้นจึงกล้าที่จะตัดสิ่งต่างๆ สละสิ่งต่างๆ ได้ แต่พวกเรายังมองไม่เห็น จึงต้องเข้าวัด ฟังธรรมบ่อยๆ แล้วนำเอาไปปฏิบัติ ไม่ช้าก็เร็วก็将会เห็น เมื่อเห็นแล้วก็จะไม่รู้ว่าจะมีสมบัติต่างๆ ไรทำไม เพราะเป็นความทุกข์ทั้งนั้น การไม่มีอะไรนี้แลดีที่สุด มีสามีก็ต้องทุกข์กับสามี มีภรรยาก็ต้องทุกข์กับภรรยา มีลูกก็ต้องทุกข์กับลูก คนที่ไม่มีสามีไม่มีภรรยาไม่มีลูก

ก็ไม่ต้องทุกข์กับสามีกับภรรยากับลูก นี่ก็เห็นได้อย่างชัดๆ แต่ทำไมยังอยากจะมีกันนัก เพราะความหลงมีอำนาจมาก มีกำลังมาก ความฉลาดคือปัญญาเรามีน้อย ถ้าไม่เสริมสร้างบุญกุศลคือปัญญาแล้ว เราก็จะต้องเป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ

ถ้าหมั่นฟังเทศน์ฟังธรรมแล้วปฏิบัติตาม เราจะ มีปัญญามากขึ้นไปเรื่อยๆ ลักวันหนึ่งเราจะชนะความหลงได้ จะอยู่อย่างสุขอย่างสบาย ไม่ต้องทุกข์ ไม่ต้องวุ่นวายใจ ไม่ต้องเศร้าโศกเสียใจ เพราะเราสามารถกำจัดความหลงได้ แต่ต้องมีความกล้าหาญ มีความขยันที่จะศึกษาและปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า อย่าไปเสียเวลาสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ เพราะลักวันหนึ่งเราก็ต้องทิ้งไปหมด แม้แต่ร่างกายของเราก็ต้องทิ้งมันไป จะทิ้งแบบไหนดี ทิ้งแบบขาดทุนหรือแบบกำไร ถ้าทิ้งแบบขาดทุนก็ไม่ต้องทำบุญทำกุศล ก็จะได้ทิ้งแบบขาดทุน แบบวุ่นวาย แบบเศร้าโศกเสียใจ ถ้าทิ้งแบบกำไรก็ต้องทำบุญทำกุศล จะได้ทิ้งแบบปล่อยวาง แบบสบายอกสบายใจ เป็นวิธีที่พระพุทธเจ้า

และพระอรหันต์ทั้งหลายต่าง ๆ ไป เวลาจากโลกไปท่าน
ไม่เสียใจ ไม่เสียตายอะไร ไม่ทุกข์กับอะไรทั้งสิ้น
พวกเราทำอย่างนี้ได้หรือเปล่า คิดดูให้ดี **เพราะสักวันหนึ่ง**
เราจะต้องเจอกับวันนั้นกันทุกคน วันที่เราจะต้องทิ้ง
ทุกสิ่งทุกอย่างไป จะมีบุญกุศลช่วยเราหรือเปล่า ถ้าไม่
ทำบุญทำกุศลตั้งแต่วันนี้แล้ว จะไปหาบุญกุศลจากที่ไหน
เพราะบุญกุศลเป็นของใครของมัน ของพระพุทธเจ้า
ก็เป็นของพระพุทธเจ้า แจกจ่ายให้เราไม่ได้ ของเพื่อน
ของพี่ของน้องของพ่อของแม่ก็แจกจ่ายให้เราไม่ได้
เพราะบุญกุศลเป็นของใครของมัน ต้องสร้างกันขึ้นมาเอง
ไม่มีใครสร้างให้กันได้ เราทำได้ ทำไม่ไม่ทำ จะเสียใจ
ภายหลัง เราจึงควรเชื่อในสิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน
เพราะพระพุทธเจ้าไม่โกหกหลอกลวง คำพูดคำสอนของ
พระพุทธเจ้าที่มีมากมายถึง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น
ล้วนเป็นความจริงทั้งนั้น ไม่เป็นคำเท็จเลย เราเชื่อได้
อย่างมั่นใจ

เหมือนกับเชื่อหมอ เวลาหมอให้ยามารับประทาน
เราก็รับประทานทุกเม็ด เพราะเชื่อว่ายาที่หมอให้

จะรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้หายได้ ฉันใดคำสอนของ
พระพุทธเจ้า ก็เป็นเหมือนยารักษาความทุกข์ใจ **ทุกสิ่ง**
ทุกอย่างที่พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ปฏิบัติ ให้เสียสละ
ให้ละนั้น จะช่วยให้เราพ้นจากความทุกข์ได้ ทั้งในขณะที่
มีชีวิตอยู่และตายไป เราจะไม่ทุกข์กับอะไร ถ้าสร้างบุญ
สร้างกุศลจนมีเต็มเปี่ยมอยู่ภายในหัวใจแล้ว จะไม่มี
ช่องว่างให้ความทุกข์เข้ามาสู่จิตสูใจได้เลย จึงควรหมั่น
ศึกษา หมั่นฟังเทศน์ฟังธรรม แล้วปฏิบัติตาม ถึงจะยาก
จะลำบากอย่างไร ก็ให้คิดว่าเป็นความยากลำบากเพื่อ
ความสุขในบั้นปลาย ดีกว่าความสุขความสะดวกสบาย
จากการกินการดื่มการเที่ยวการเล่น แล้วต้องไปทุกข์
ในบั้นปลาย ลำบากในเมืองต้นแล้วสบายในบั้นปลาย
จะดีกว่าสบายในเมืองต้นแล้วทุกข์ในบั้นปลาย เพราะเมื่อ
ถึงเวลานั้นความสุขต่างๆ ที่ได้สัมผัสสมาจะหายไปหมด
จะมีแต่ความทุกข์รุมเร้าจิตใจอยู่ตลอดเวลา ถ้าลำบาก
ตอนนี้ พอได้ความสุขในตอนปลาย ความทุกข์ต่างๆ
ก็จะหายไปหมด จะมีแต่ความสุขอยู่ตลอดเวลา จึงขอให้
นำเอาสิ่งที่ได้ยินได้ฟังในวันนี้ไปประพฤติปฏิบัติ จะได้

บุญและกุศลเป็นสมบัติ เพื่อปกป้องคุ้มครองรักษา
ให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากทุกข์ภัยอันตรายทั้งปวง
การแสดงก็เห็นว่าสมควรแก่เวลา จึงขอยุติไว้เพียงเท่านี้

รับชมการแสดงธรรมโดย
พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต ได้ทุกวัน

เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. รับชมได้ทาง

Youtube: Phrasuchart Live

Facebook: พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

สามารถรับฟังผ่านวิทยุธรรมะออนไลน์ที่

Phrasuchart.com

และสามารถถามปัญหาธรรมะได้ทาง

Facebook, Youtube

และ PhraAjarnSuchart on TikTok

Dhamma Chat on ZOOM application

Every Tuesday at 8.00 pm. (Thailand Time)

สนทนาธรรมภาคภาษาไทย ผ่าน ZOOM application

ทุกวันพุธ เวลา ๒๐:๐๐ น. เป็นต้นไป

